

PRIORITETI ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE I STAVOVI GRAĐANA SRBIJE

31. mart 2025

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

O istraživanju:

Istraživanje javnog mnjenja, koje su realizovali agencija za istraživanje javnog mnjenja CeSID DOO i Transparentnost Srbija, sprovedeno je u periodu između 13. i 24. marta 2025. godine na teritoriji Republike Srbije bez Kosova i Metohije. Istraživanje je sprovedeno na reprezentativnom uzorku od 1000 punoletnih građana Srbije. Kao istraživački instrument je korišćen upitnik formiran u saradnji sa klijentom, koji se sastojao od 60 varijabli. Intervjuisanje građana je sprovedeno korišćenjem dve istraživačke tehnike – CATI (telefonska anketa) i CAPI (terenski rad) odnosno direktnim kontaktom sa ispitanikom.

Prioriteti:

Prioritete za borbu protiv korupcije je formulisala Transparentnost Srbija, na osnovu nalaza studije Sistem društvenog integriteta, koje je objavljeno 2024, u okviru regionalnog projekta Transparency International

<https://www.transparentnost.org.rs/en/projects/286-eu-za-vladavinu-prava-angazovanje-gradjana-za-javni-integritet-na-zapadnom-balkanu-i-turskoj>

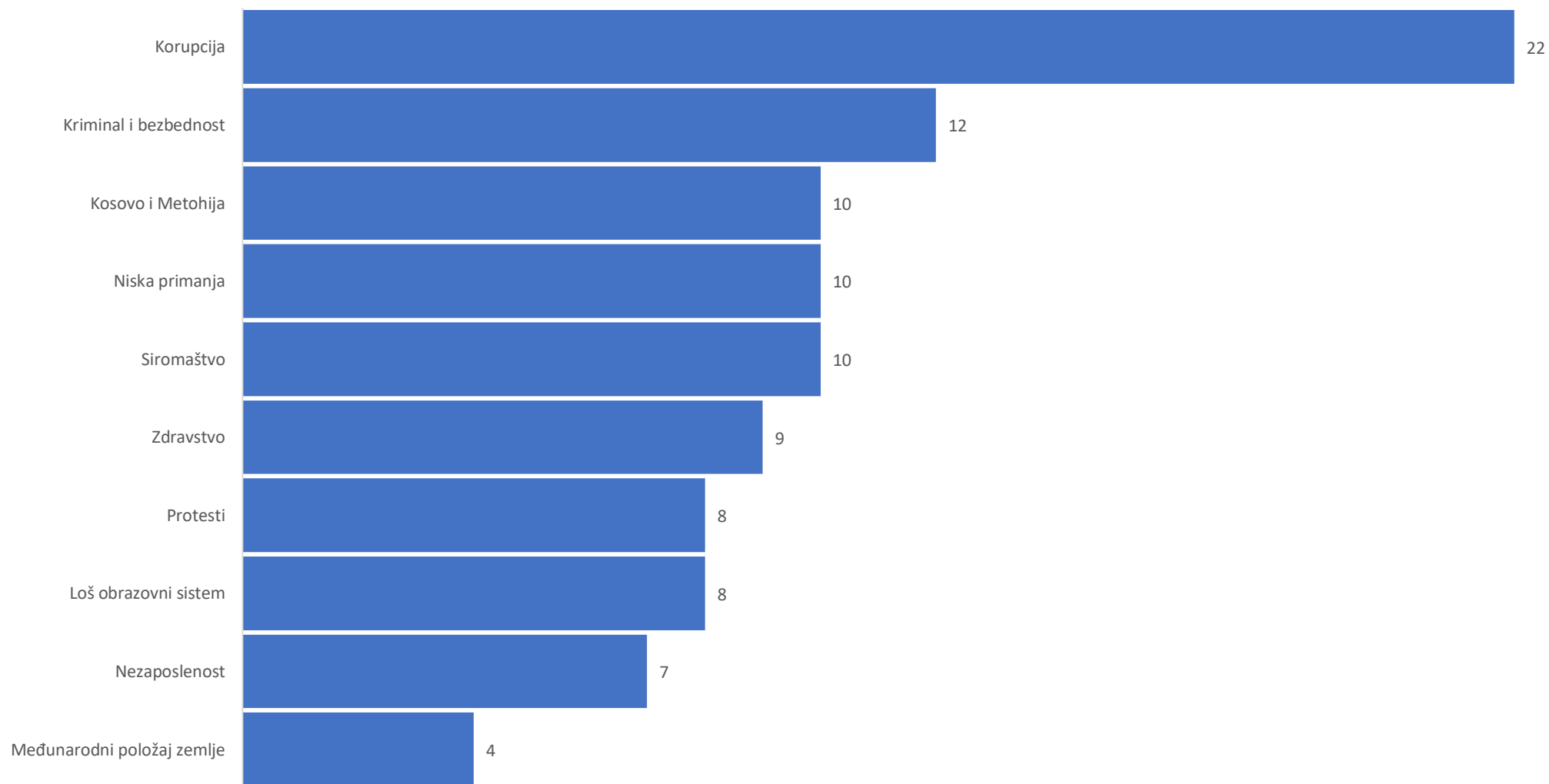

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

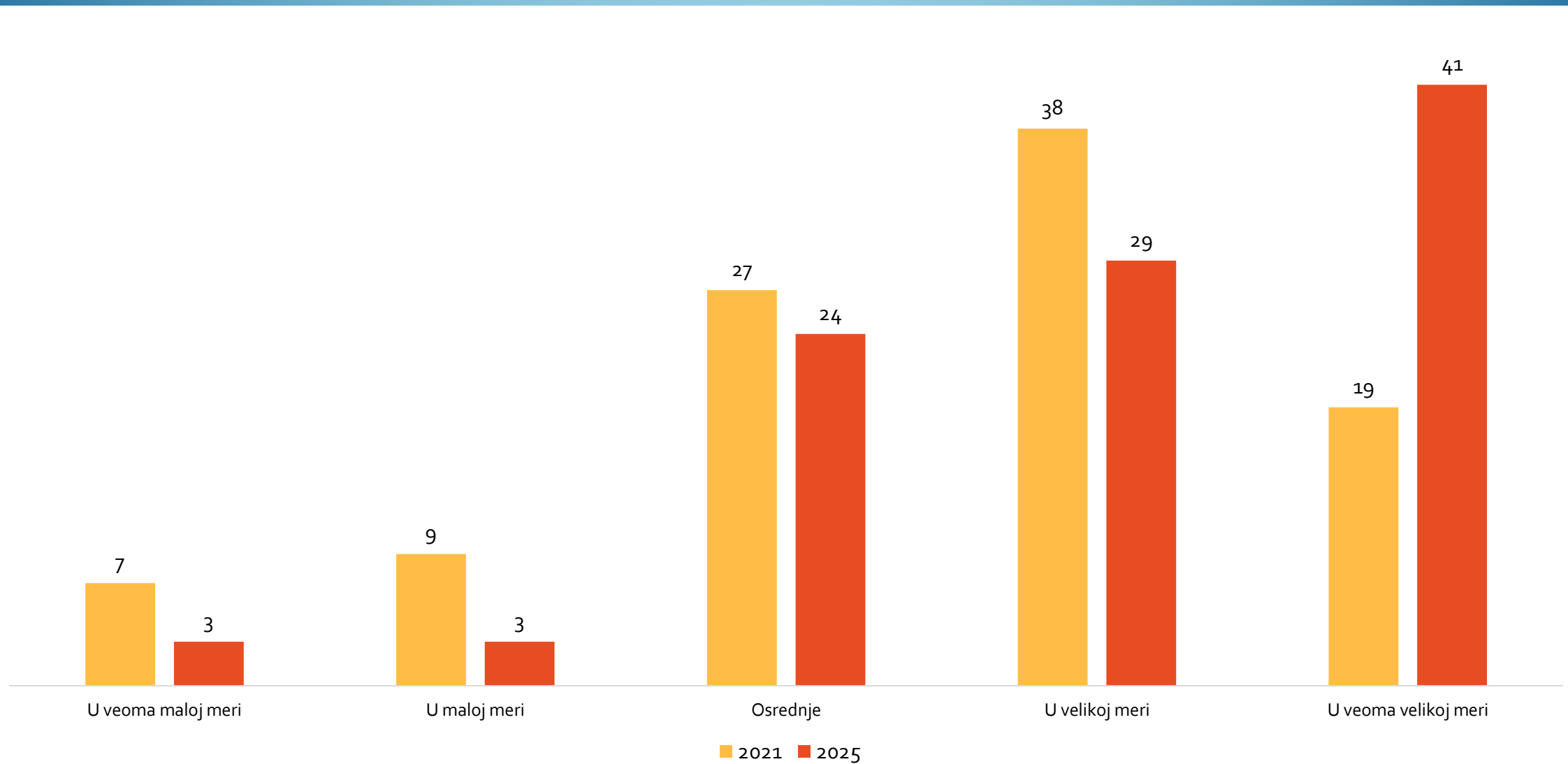
**KORUPCIJA U SRBIJI – KOLIKO JE BITAN
PROBLEM, DA LI SE POVEĆAVA ILI
SMANJUJE, KAKAV JE UČINAK VLASTI, A
KAKVA OČEKIVANJA GRAĐANA**

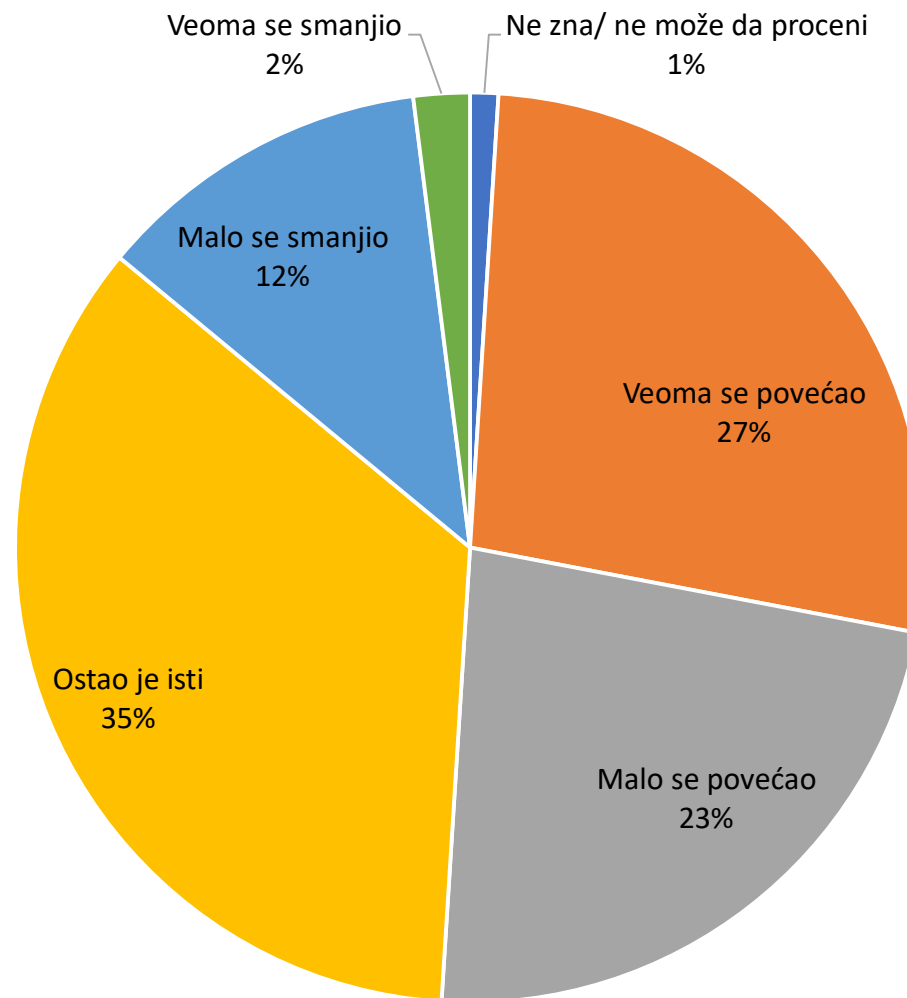
KORUPCIJA GLAVNI PROBLEM ZEMLJE U OČIMA GRAĐANA

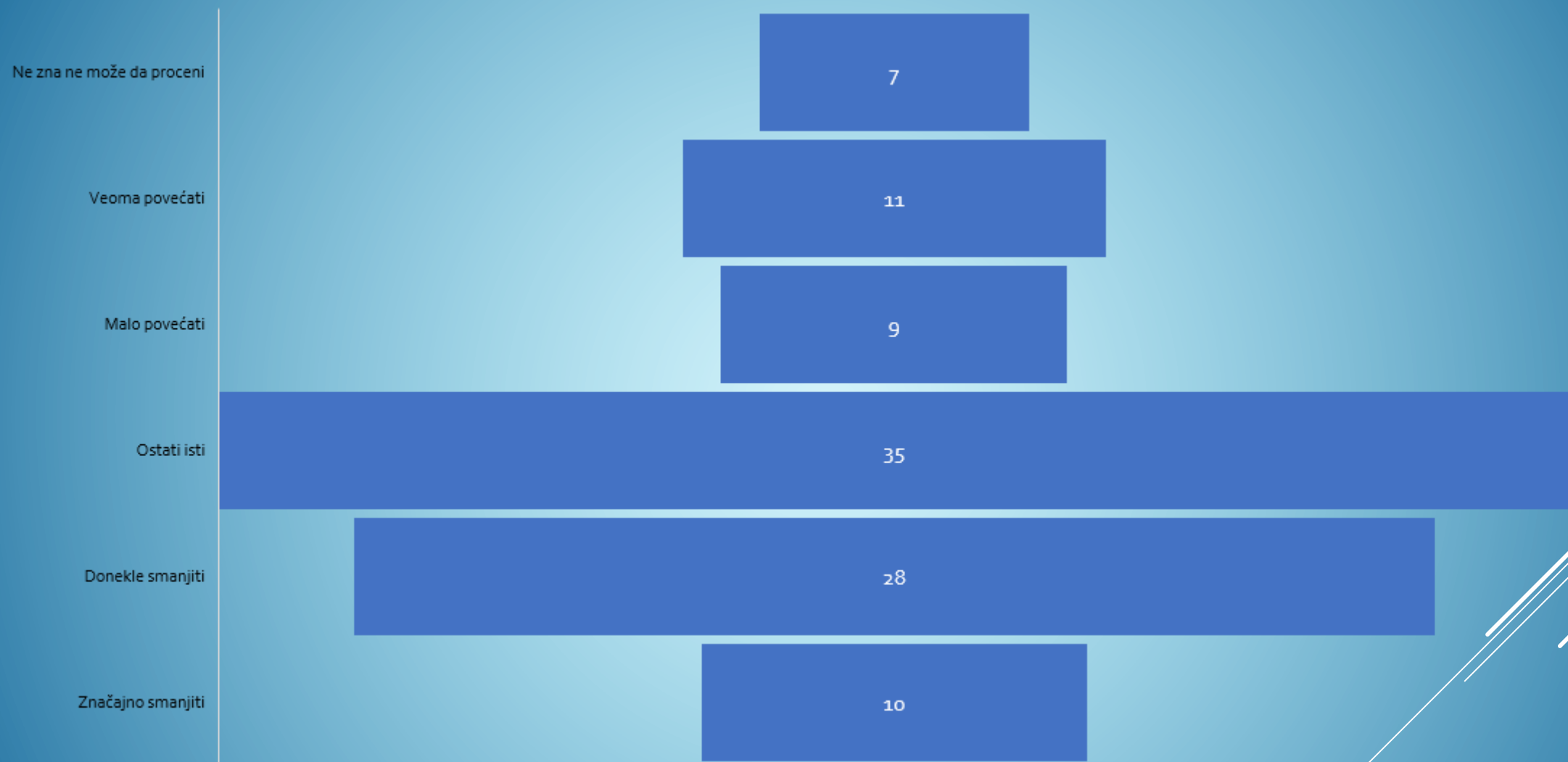
U kojoj meri je rasprostranjena korupcija u Srbiji?

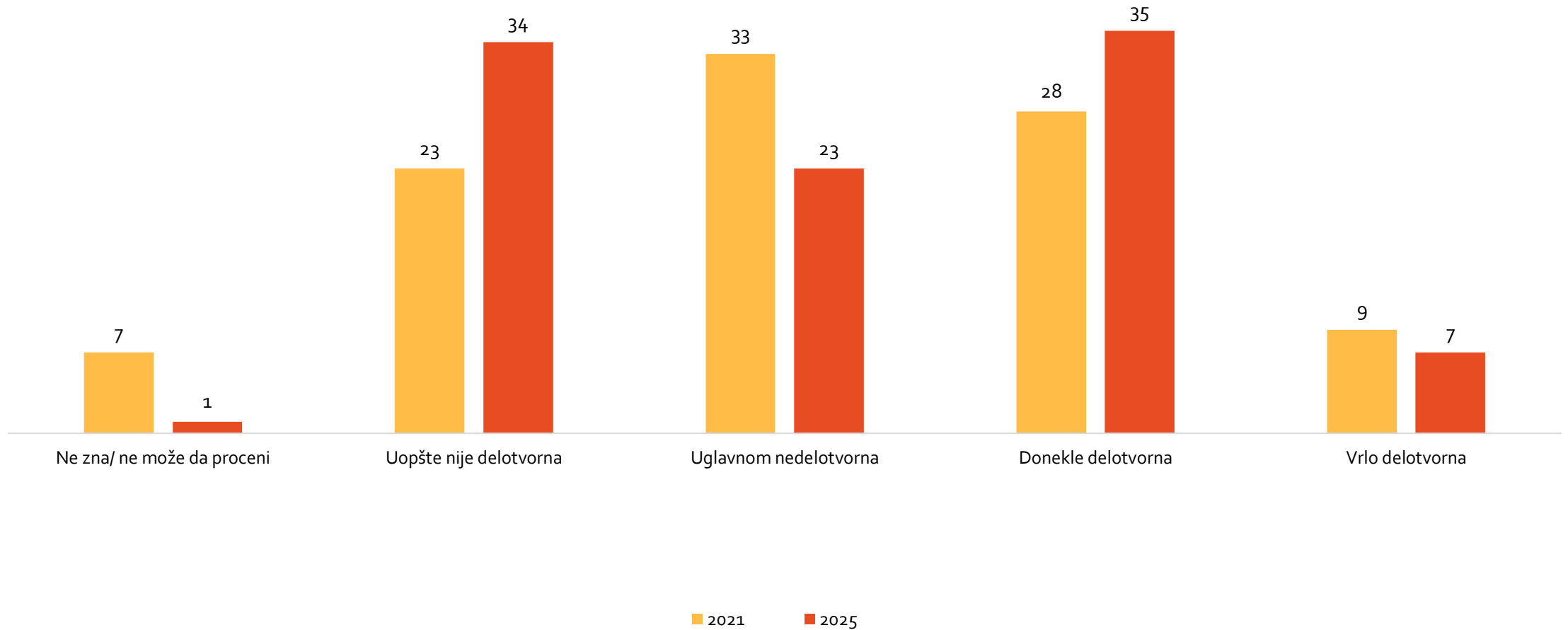
Da li se nivo korupcije smanjio ili povećao u poslednjih godinu dana

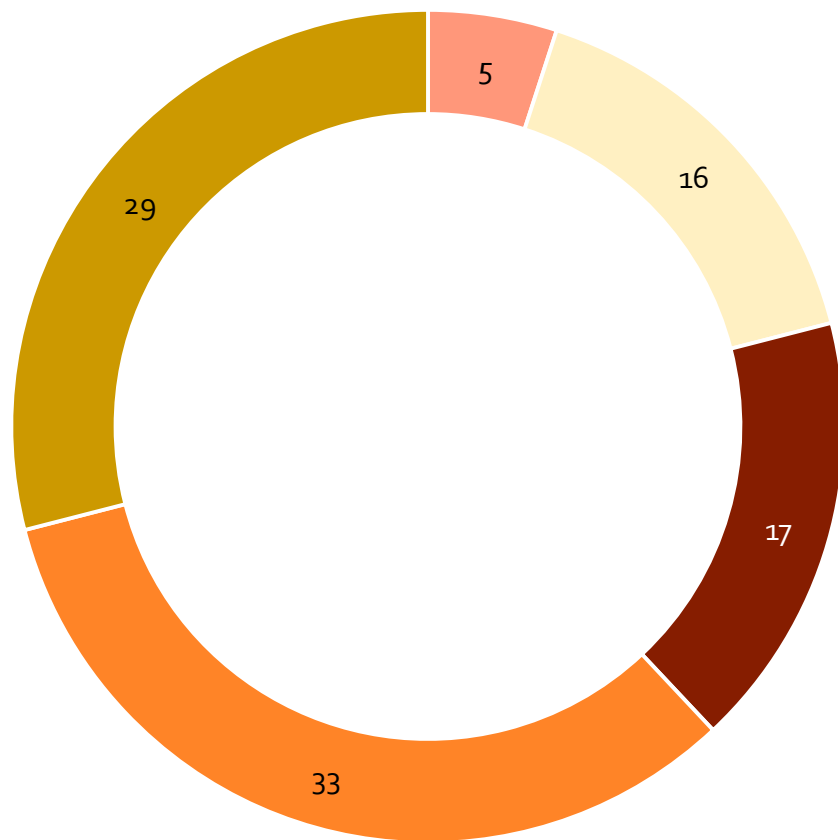
Očekivanja – kako će se menjati nivo korupcije u narednih godinu dana?

Koliko je vlast delotvorna u suzbijanju korupcije?

Postoji li Strategija za borbu protiv korupcije?

■ Ne zna/ ne može da proceni

■ Da, radi se po njoj i donosi rezultate

■ Da, ali se korupcija ne smanjuje jer se Strategija ne bavi bavi ključnim pitanjima

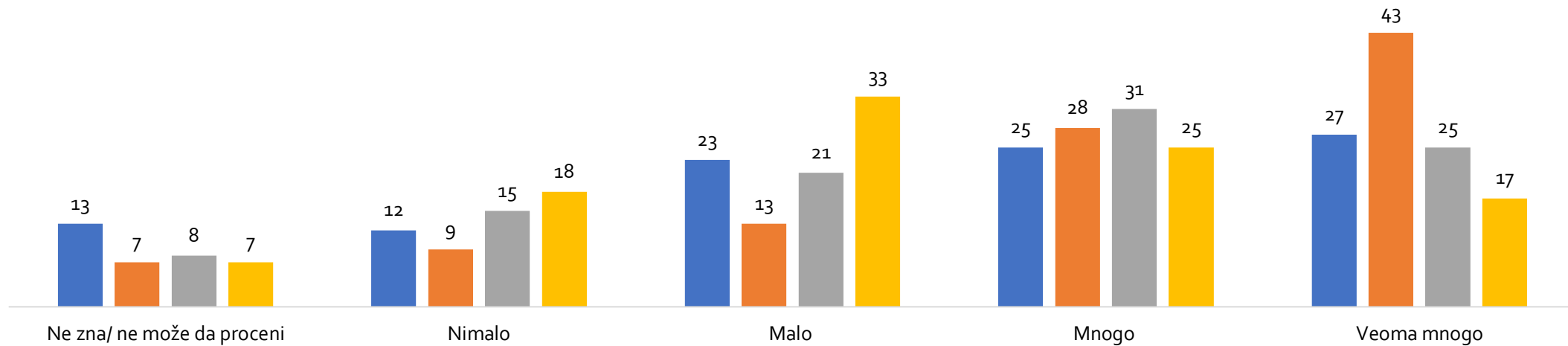
■ Da, ali se ne primenjuje

■ Ne postoji uopšte

ZAŠTO NEMA VIŠE ISTRAGA
KORUPCIJE?

Šta negativno utiče na učinak tužilaštva?

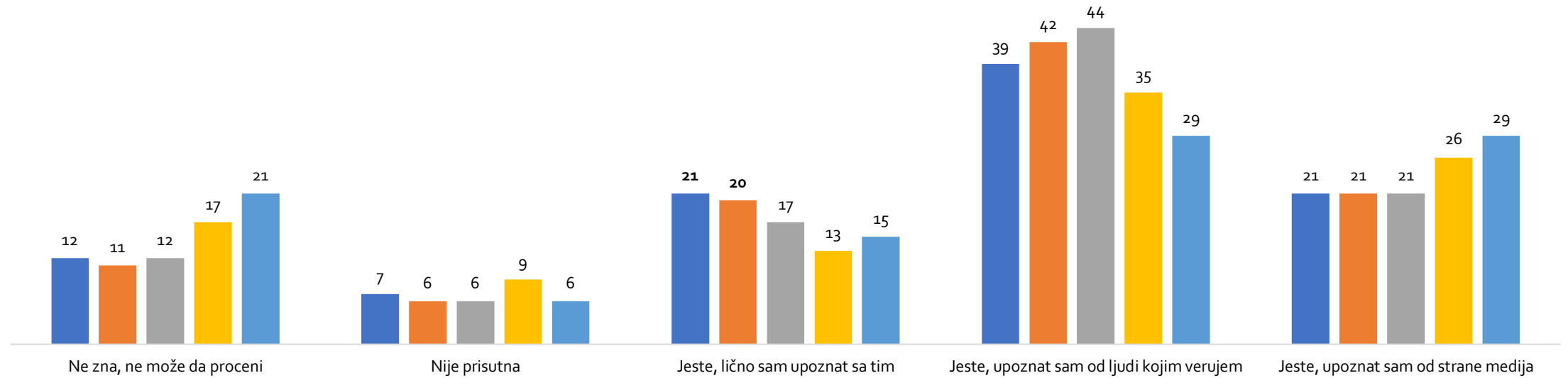

- Tužilaštvo ne istražuje objavljene sumnje i dokaze o korupciji (npr. istraživanja novinara, izveštaji drugih državnih organa) kada nije podneta krivična prijava
- Tužilaštvo ne goni one koji imaju političku moć ili političku zaštitu
- Tužilaštvo nema dovoljno samostalnosti u radu i nije dovoljno zaštićeno od pritiska
- Tužilaštvo nema dovoljno ljudi, znanja ili zakonskih ovlašćenja za uspešnu istragu

ZASTUPLJENOST POJEDINI H OBLIKA POLITIČKE KORUPCIJE

Zastupljenost pojedinih vidova političke korupcije

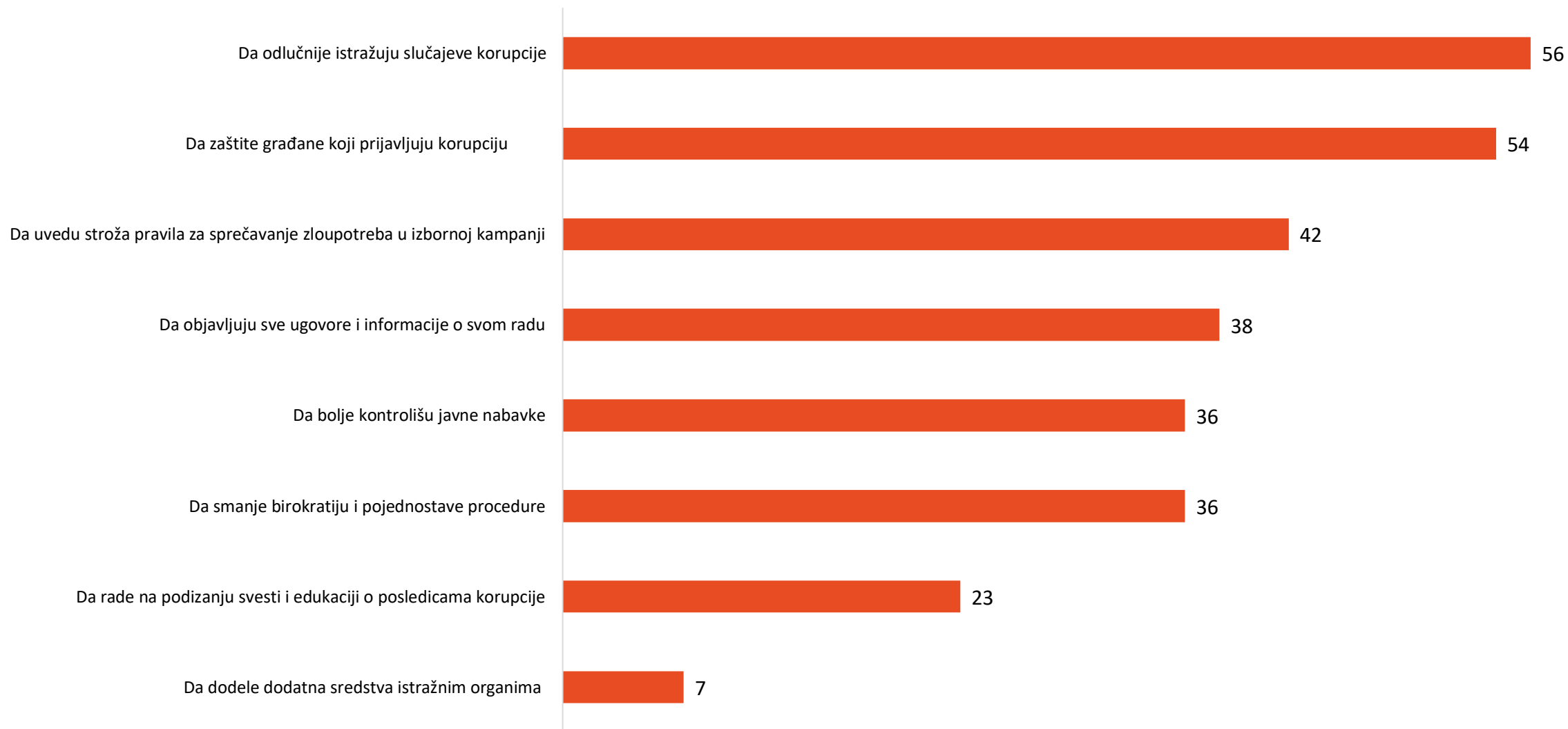

- Davanje novca ili poklona građanima kako bi podržali neku političku partiju ili kandidata
- Zapošljavanje u javnom sektoru ljudi koji uopšte ne rade taj posao, nego nešto za stranku
- Uzvratanje usluga političkoj stranci u zamenu za zapošljavanje
- Korišćenje sredstava javnih preduzeća i ustanova za partijske svrhe
- Privatne firme pružaju usluge strankama u zamenu za dobijanje posla sa državom ili zaštitu od kontrole / kazne

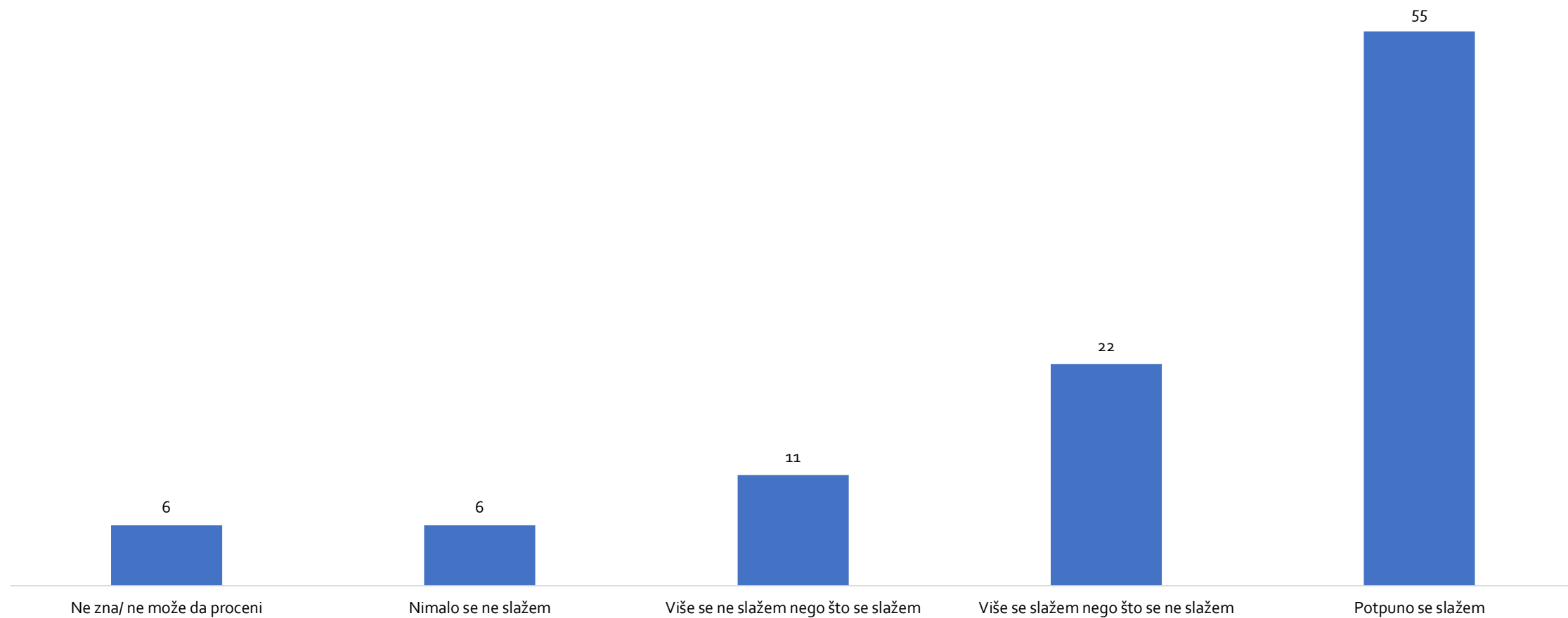
PRIORITETI ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE

Šta državni organi treba da urade (dva odgovora)?

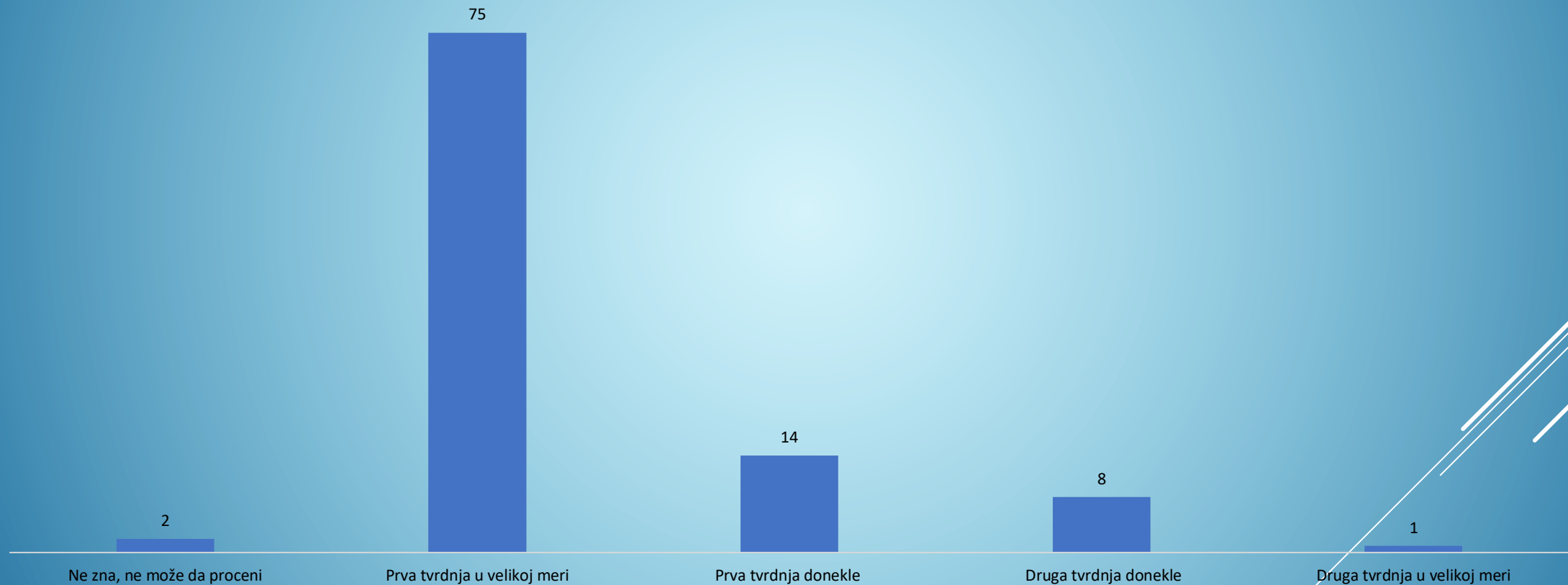
Da li Vlada treba da objavi ugovore, čak i kada se strani partner protivi?

Šta građani podržavaju? Tenderi za sve projekte ili direktni dogovor?

PRVA: Uvek treba obezbediti što veću konkurenciju kada se bira izvođač najvrednijih javnih radova (npr. autoputevi, elektrane);

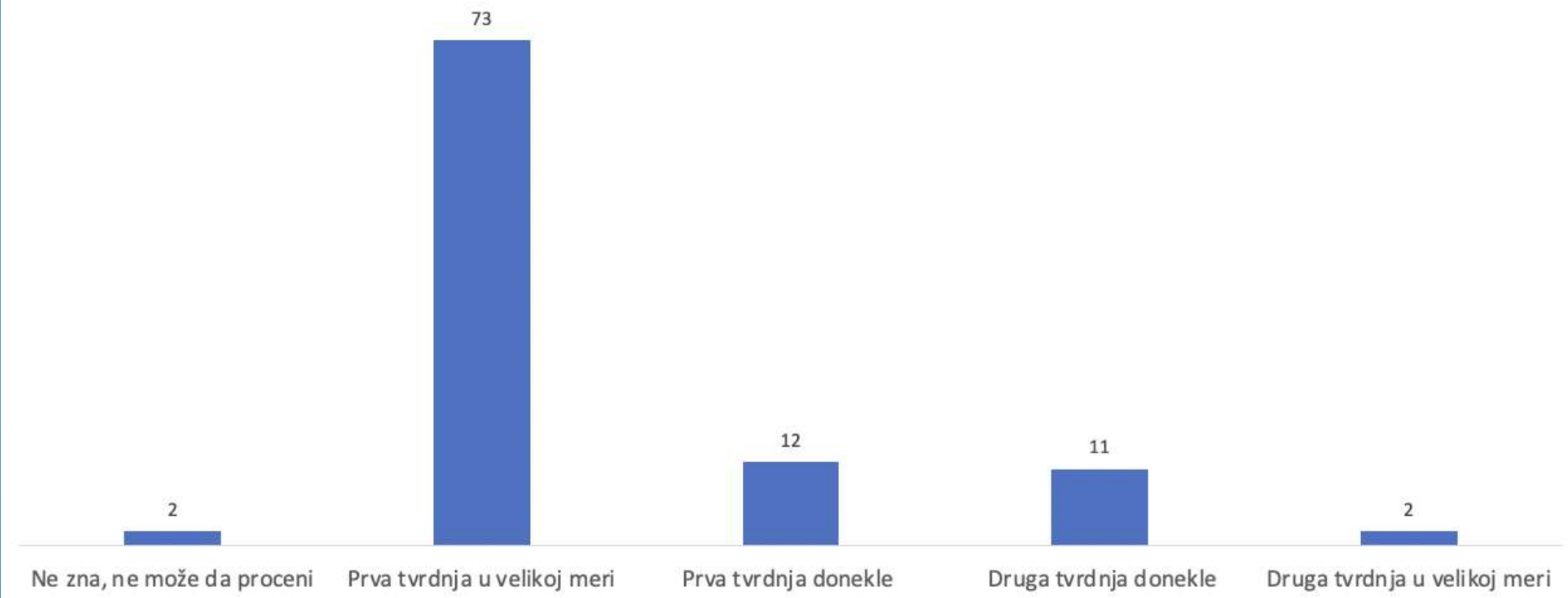
DRUGA: Opravdano je da Vlada direktno bez nadmetanja dodeli posao firmi iz druge države zbog političke podrške te zemlje, čak

Posebni zakoni za pojedine projekte – da ili ne?

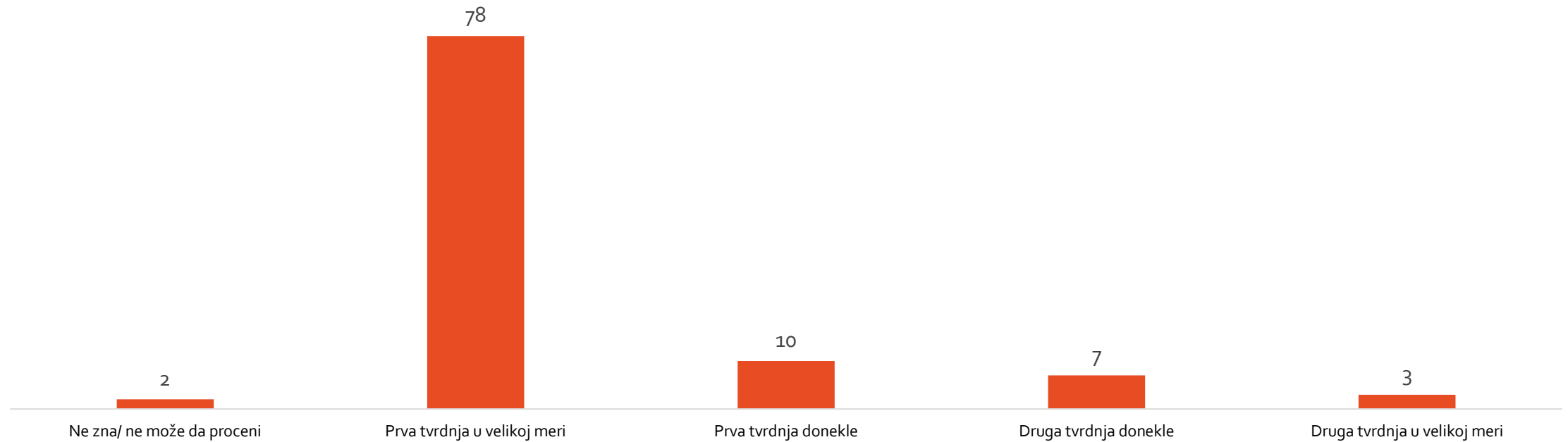
PRVA: Za sve građevinske projekte država treba da primenjuje ista pravila (o nabavkama, izgradnji, zaštiti životne sredine itd);

DRUGA: Opravdano je da se ne primenjuju neka pravila (o nabavkama, izgradnji, zaštiti životne sredine itd) za najveće projekte, ako Vlada smatra da je to potrebno;

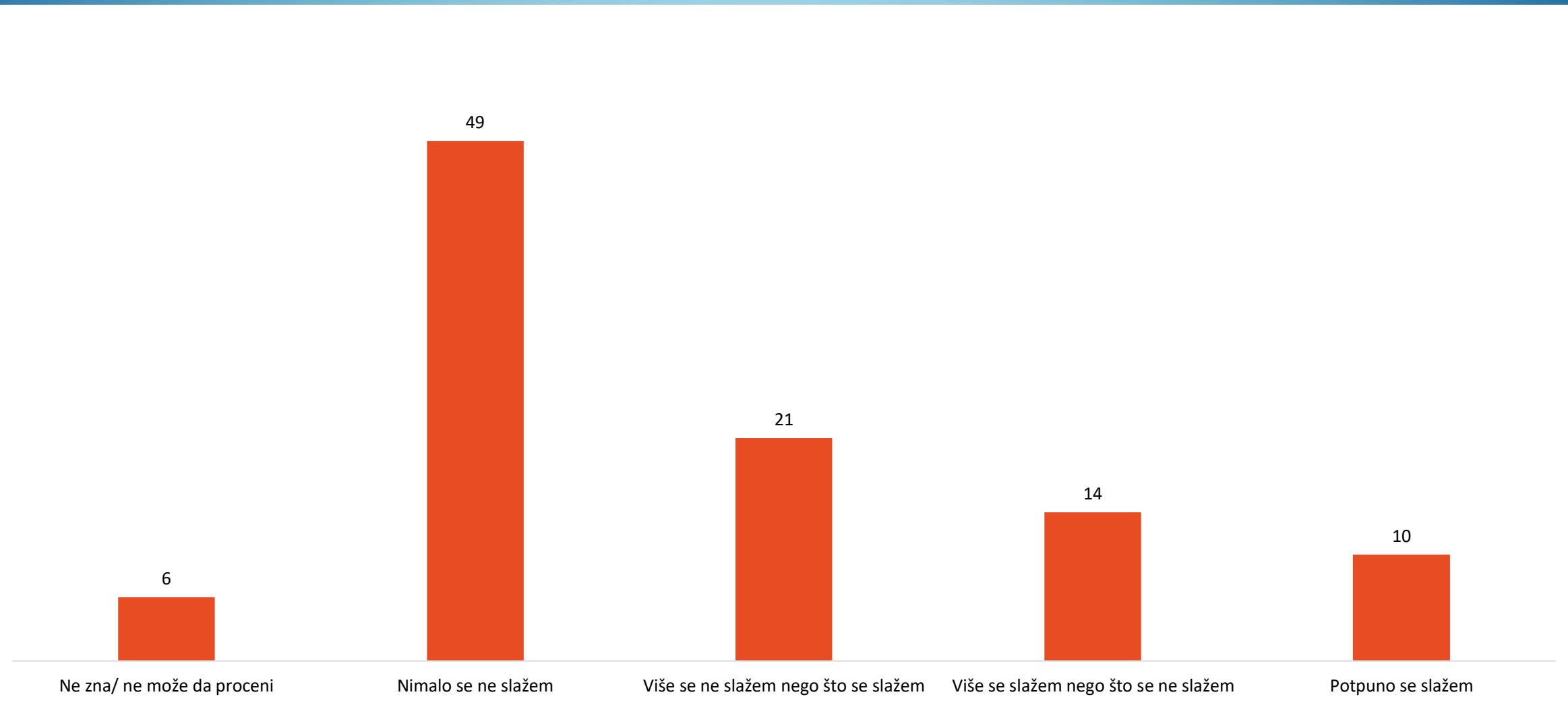

Šta građani podržavaju? Profesionalno upravljanje ili v.d. stanje?

PRVA: Državnom upravom i preduzećima treba da upravljaju profesionalci izabrani na konkursu, kao što kaže zakon;
DRUGA: Državnom upravom i preduzećima treba da upravljaju vršioci dužnosti, jer ih tako Vlada bolje kontroliše

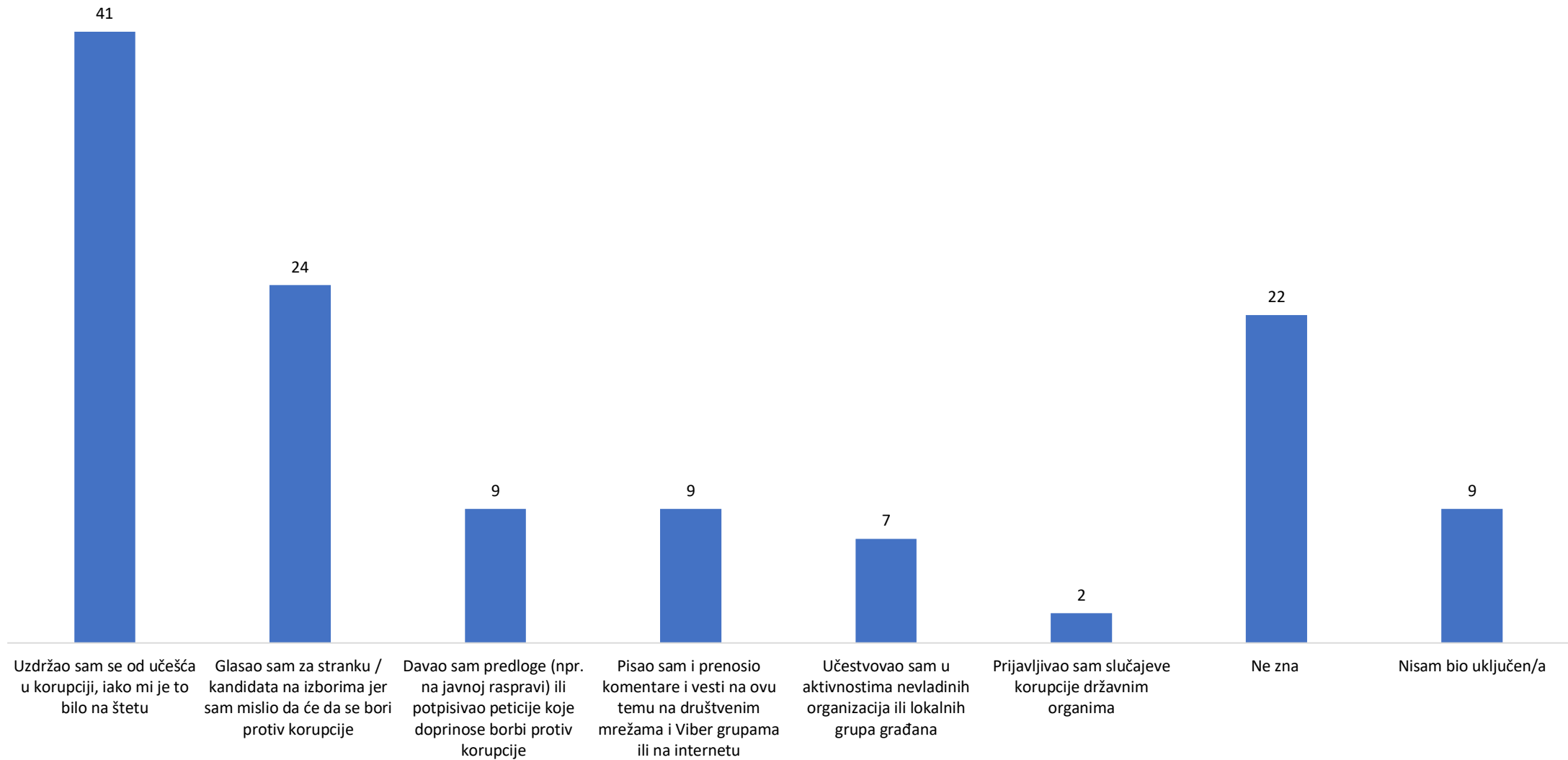
Da li je privatizacija jedino rešenje da se spreče političke zloupotrebe u javnim preduzećima?

ŠTA GRAĐANI ČINE, I ŠTA SU SPREMNI
DA UČINE

Šta su građani do sada činili?

Šta su građani spremni da učine?

